

تأثیر آموزش مجسمه‌سازی (سفال‌گری)

در اضطراب و عزت نفس کودکان دارای اختلالات اضطرابی

مژگان ثنائی

۱۳۹۶

سرشناسه	: ثنائی، مژگان، ۱۳۴۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: تاثیر آموزش مجسمه‌سازی (سفال‌گری) در اضطراب و عزت‌نفس کودکان دارای اختلالات اضطرابی/مژگان ثنائی.
مشخصات نشر	: نشر کیسان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۸ ص
شابک	: ۹-۲۴-۸۶۴۷-۶۰۰-۹۷۸-۱۲۰۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه .
موضوع	: اضطراب در نوجوانی -- ایران -- نمونه‌پژوهی
موضوع	: Anxiety in adolescence -- Iran -- Case studies
موضوع	: سفال‌گری -- جنبه‌های روانشناسی -- نمونه‌پژوهی
موضوع	: -- Psychological aspects -- Case studies Pottery
رده بندی کنگره	: ۱۳۰ ۶ ث ۱۹ الف ۳ / ۷۲۴ BF
رده بندی دیویی	: ۵۱۱.۴۹/۱۵۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۶۶.۷۲۵

نام اثر	: تاثیر آموزش مجسمه‌سازی (سفال‌گری)
در اضطراب و عزت نفس کودکان دارای اختلالات اضطرابی	
نام مؤلف	: مژگان ثنائی
صفحه آرا	: فرشته یزدانی
ناشر	: کیسان
قطع	: وزیری
چاپ	: پیشگام
نوبت چاپ	: اول/ ۱۳۹۶
شمارگان	: ۵۰۰ نسخه
قیمت	: ۱۲۰۰۰ تومان
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۴۷-۲۴-۹

فهرست مطالب

۱۱	چکیده .....

فصل اول: کلیات پژوهش

۱۴	۱-۱ مقدمه .....
۱۵	۲-۱ بیان مسئله .....
۱۹	۳-۱ اهمیت و ضرورت پژوهش .....
۲۲	۴-۱ اهداف پژوهش .....
۲۲	۱-۴-۱ هدف کلی .....
۲۲	۲-۴-۱ هدف کاربردی .....
۲۳	۵-۱ فرضیه‌های پژوهش .....
۲۳	۶-۱ متغیرهای پژوهش .....
۲۳	۱- متغیر مستقل .....
۲۳	۲- متغیرهای وابسته .....
۲۳	۳- متغیر کنترل یا همپراش .....

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۲۸	مقدمه .....
۲۹	۱-۲ اضطراب .....
۲۹	۱-۱-۲ تعریف اضطراب .....
۳۱	۲-۱-۲ اختلالات اضطرابی .....
۳۲	۳-۱-۲ اضطراب منتشر (تعمیم یافته) .....
۳۳	۴-۱-۲ اضطراب هراس (رعبی) .....
۳۴	۵-۱-۲ فوبی .....
۳۶	۶-۱-۲ وسواس فکری و عملی .....
۳۸	۷-۱-۲ نظریه‌ها و دیدگاه‌های اضطراب .....
۳۸	۱-۷-۱-۲ نظریه روانکاوی .....
۴۰	۲-۷-۱-۲ نظریه‌های شناختی اضطراب .....
۴۱	۳-۷-۱-۲ نظریه یادگیری اجتماعی اضطراب .....
۴۲	۴-۷-۱-۲ نظریه‌های رفتاری اضطراب .....

۴۳	۵-۷-۱-۲ نظریه زیست شناختی اضطراب .....
۴۳	۸-۱-۲ روش های مختلف اندازه گیری اضطراب .....
۴۴	۲-۲ عزت نفس .....
۴۵	۱-۲-۲ تعریف عزت نفس .....
۴۵	۲-۲-۲ شکل گیری عزت نفس .....
۴۷	۳-۲-۲ اهمیت عزت نفس .....
۴۸	۴-۲-۲ تفاوت عزت نفس با اعتماد به نفس .....
۴۹	۵-۲-۲ تفاوت عزت نفس با مفهوم خود پنداره .....
۵۰	۲-۲-۲ زمینه های مختلف عزت نفس .....
۵۱	۳-۲ هنر سفالگری .....
۵۱	۱-۳-۲ پیشینه سفالگری در ایران .....
۵۶	۲-۳-۲ هنردرمانی، روشی برای درمان بیماری های روحی در تمام سنین .....
۵۷	۳-۳-۲ سفال .....
۵۸	۴-۳-۲ پیشینه سفالگری در ایران .....
۶۱	۵-۳-۲ انواع سفال .....
۶۱	۱-۵-۳-۲ سفال گبری .....
۶۱	۲-۵-۳-۲ سفال سلجوقی .....
۶۲	۳-۵-۳-۲ سفال مینائی ایران .....
۶۲	۴-۵-۳-۲ استفاده از سفال در تزئینات بنا و معماری .....
۶۲	۵-۵-۳-۲ سفال دوره عثمانی .....
۶۲	۶-۵-۳-۲ سفال دوره صفویه ایران .....
۶۳	۶-۳-۲ خصوصیات خاک سفالگری .....
۶۳	۷-۳-۲ آموزش ساخت سفال .....
۶۷	۸-۳-۲ روش تزیین روی بدنه سفال .....

فصل سوم: روش تحقیق

۷۴	۱-۳ روش تحقیق .....
۷۴	۲-۳ جامعه آماری .....
۷۴	۳-۳ روش نمونه گیری .....

۷۵	۴-۳ ابزار جمع آوری اطلاعات
۷۵	۳-۴-۱ مقیاس غربالگری اضطراب
۷۵	۳-۴-۱-۱ ویژگی های روان سنجی و پایایی مقیاس غربالگری اضطراب
۷۶	۳-۴-۲ روش نمره گذاری
۷۷	۳-۴-۳-۱ اختلال هراس
۷۷	۳-۴-۳-۱-۴ اضطراب فراگیر یا منتشر
۷۷	۳-۴-۳-۱-۵ اضطراب اجتماعی
۷۸	۳-۴-۳-۱-۶ اختلال وسواس
۷۸	۳-۴-۳-۱-۷ اضطراب یا ترس خاص
۷۹	۳-۴-۳-۱-۸ اختلال تنفسی پس از فاجعه
۷۹	۳-۴-۳-۱-۹ ترس از جانها یا باز
۷۹	۳-۴-۳-۱-۱۰ اختلال استرس پس از سانحه
۷۹	۳-۴-۳-۲ پرسشنامه عزت نفس بونامیت
۷۹	معرفی
۸۰	۳-۴-۳-۱-۲ اعتبار روایی پرسشنامه کوب اسمیت
۸۰	۳-۴-۳-۲ روش نمره گذاری
۸۱	۳-۴-۳-۳ عزت نفس اجتماعی
۸۱	۳-۴-۳-۴ عزت نفس تحصیلی
۸۱	۳-۴-۳-۵ عزت نفس خانوادگی
۸۲	۳-۴-۳-۶ عزت نفس عمومی
۸۲	۳-۴-۳-۷ شیوه نمره گذاری
۸۲	۳-۵ روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها

۸۴	۴-۱ مقدمه
۸۴	۴-۲ بررسی توصیفی مشاهدات
۸۴	عزت نفس
۸۶	عزت نفس عمومی
۸۷	عزت نفس اجتماعی

۸۸	..... عزت نفس خانوادگی
۸۹	..... عزت نفس تحصیلی
۹۱	..... اضطراب
۹۲	..... اضطراب هراس
۹۳	..... اضطراب منتشر
۹۵	..... هراس اجتماعی
۹۶	..... اضطراب جدایی
۹۷	..... وسواس
۹۹	..... اضطراب سانه
۱۰۰	..... ترس حیوانات
۱۰۱	..... ترس خون
۱۰۲	..... ترس موقعیت
۱۰۳	..... بررسی نرمالیت
۱۰۵	..... ۳-۴ آمار استنباطی
۱۳۴	..... ۴-۴ خلاصه فصل و نتیجه گیری

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۳۶	..... ۱-۵ مقدمه
۱۳۶	..... تبیین یافته های آماری
۱۳۷	..... فرضیه های اصلی تحقیق
۱۳۷	..... فرضیه ها و مولفه های آن
۱۴۲	..... ۲-۵ بحث و نتیجه گیری
۱۴۳	..... ۳-۵ مشکلات و محدودیت های پژوهش
۱۴۴	..... ۴-۵ پیشنهادات
۱۴۵	..... منابع و مآخذ
۱۴۹	..... پیوست ها
۱۵۰	..... پرسشنامه اضطراب
۱۵۴	..... پرسشنامه عزت نفس

چکیده

در چند دهه ی اخیر روان شناسان از هنر برای درمان بیماریهای روانی سود جسته اند. اضطراب اثرات نامطلوب زیادی بر پیشرفت تحصیلی، سلامت روانی و کارکرد دانش-آموزان دارد، دانش‌آموز در حالت اضطراب اعتماد به نفس و آرامش خود را از دست می-دهد. اضطراب و استرس از جمله پیامدهای بیماریهای روانی هستند که باعث کاهش شدید عزت نفس می شوند. هدف این پژوهش بررسی تأثیر آموزش مهارت سفالگری بر اضطراب و عزت نفس دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوره اول شهرستان کاشمر می باشد.

در یک مطالعه ی شبه آزمایشی و مداخله ای ۳۰ نفر از بین ۲۵۰ نفر دانش آموز دختر محصل در مدارس شبانه روزی شهرستان کاشمر انتخاب شدند (این دانش آموزان بالاترین نمره مقیاس غربالگری اضطراب را در دست گرفتند). با روش تصادفی به دو گروه ۱۵ نفری آزمایش و گواه تخصیص داده شدند. هنر سفالگری با دست طی دوازده جلسه دوساعته اجرا گردید. ابزار گرد آوری داده ها مقیاس غربالگری اضطراب و آزمون عزت نفس کوپر اسمیت می باشد. روایی و پایایی ابزار تعیین شد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار spss ویرایش ۱۹ و برای آزمون فرضیه ها از آزمون آماری کووانس و روش توصیفی استفاده گردید، نتایج به دست آمده نشان می دهد که آموزش مهارت سفالگری در حد معنی داری عزت نفس را افزایش می دهد، و تأثیر معنی داری در کاهش اضطراب دانش آموزان دارد.